

Vlaams
Parlement

vergadering **C73 – BUI3**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden en Internationale Samenwerking

van 7 december 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking met Vlamingen in de Wereld (VIW)

- 610 (2010-2011)

3

■

Waarnemend voorzitter: de heer Ludwig Caluwé, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking met Vlamingen in de Wereld (VIW) - 610 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, minister-president, collega's, enkele maanden geleden heeft de toen reeds ontslagnemende federaal minister van Buitenlandse Zaken een rondzendbrief aan alle Belgische ambassades gestuurd, waarin hij wees op de rol van de expatorganisaties Vlamingen in de Wereld (VIW) en de Franstalige tegenhanger l'Union Francophone des Belges à l'étranger (UFBE). Hierin werd gesteld dat beide organisaties een belangrijke rol speelden en spelen bij de Belgische publieksdiplomatie.

De minister verzocht de ambassadeurs om zoveel mogelijk samen te werken met beide organisaties. Zo stelde hij dat het aankondigen of verspreiden van activiteiten van deze organisaties in of via de Belgische diplomatieke infrastructuur ter plaatse zeker aangewezen en wenselijk was. Tegelijkertijd moedigde hij de ambassades aan gebruik te maken van het netwerk en de adressenlijsten van beide organisaties voor het uitnodigen van expats bij evenementen, verkiezingen enzovoort.

Deze Vlaamse Regering, maar ook de vorige, werkt al jaren in uitstekende verhouding samen met VIW, wat door deze organisatie ook zeer gewaardeerd lijkt te worden. Zowel in uw beleidsnota als in uw recentste beleidsbrief, stelt u bovendien dat u de rol van VIW bij de Vlaamse publieksdiplomatie en dienstverlening voor de expats zelfs wil versterken.

Minister-president, voorziet u zelf nog in een rondzendbrief of specifieke communicatie naar de Vlaamse diplomatieke vertegenwoordigers in het buitenland met betrekking tot Vlamingen in de Wereld, zoals uw federale tegenhanger Vanackere heeft gedaan? Welke concrete initiatieven ten aanzien van de VIW plant u in de toekomst?

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, minister-president, collega's, ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer Hendrickx.

Ik heb nog een tweetal bedenkingen. De omzendbrief waarvan sprake is, richt zich niet alleen tot VIW en UFBE, maar ook tot andere organisaties en verenigingen die in het buitenland actief zijn. Ik denk dat het dus nuttig is om het debat open te trekken en ruimer te plaatsen.

Het is absoluut nuttig om in het buitenland een beroep te doen op dergelijke organisaties. Het biedt heel wat voordelen en vormt een aanvullend communicatiekanaal waardoor de gemeenschappen in het buitenland nauwer worden betrokken. Wij kunnen er als Vlaams Parlement alleen maar voorstander van zijn. Het valoriseert en erkent ook de verenigingen die uit die gemeenschappen zijn gegroeid en dat alles in een geest van vrijwillige samenwerking en in aanvulling van alle inspanningen die onze beroepsposten in het buitenland doen.

Het zou nuttig zijn dat Vlaanderen het federale initiatief navolgt.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister-president, ook ik sluit me graag aan bij de vragen van de heer Hendrickx.

Ik ben blij dat Vlamingen in de Wereld een organisatie is die er op dit moment nog altijd staat en die, voor zover ik het kan inschatten, een vrij moderne en efficiënte organisatie is. In mijn eerste jaren als parlementslid heb ik het nog anders meegemaakt. Toen was het een

organisatie die duidelijk in de problemen zat. Er is toen een soort reddingsplan opgestart dat succesvol was. De subsidie van 250.000 euro per jaar heeft daar zeker toe bijgedragen.

Ik wou even ingaan op de vraag dat ambassades zouden gebruikmaken van het netwerk en de adressenlijsten van beide organisaties. Ik heb een aantal bijkomende vragen.

Mijn eerste vraag gaat over de wederkerigheid in zo'n situatie. Ik kan me voorstellen dat zowel het adressenbestand van Vlamingen in de Wereld als het adressenbestand van de Belgische ambassades zeer, zeer onvolledig is. Het hangt er een beetje van af over welk land men spreekt, maar ik neem aan dat men in sommige landen maar een fractie van de Vlamingen kent die in dat land verblijven. In welke mate kan men daar formele afspraken over maken en op welk niveau? Is het dan VIW Brussel dat een akkoord sluit met de FOD Buitenlandse Zaken, of gebeurt het per land op een ad-hocbasis?

Er is nog een ander belangrijk element, namelijk de wetgeving op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Men kan niet zomaar adressenbestanden doorgeven aan andere instellingen. Er is telkens de toestemming van de betrokkenen nodig. Ik kan me ook heel goed voorstellen dat sommige mensen wel in het adressenbestand van een ambassade willen zitten, maar niet in het bestand van VIW of omgekeerd.

Als men al wil samenwerken – wat ik op zich positief vind –, moet er eerder worden gedacht aan mailings met vermelding van activiteiten. In de tijd van brieven en postzegels was het minder evident, maar in het elektronisch tijdperk gaat het al iets vlotter.

Ik heb nog twee bijkomende vragen. Is er enig zicht op het aantal Vlamingen dat Vlamingen in de Wereld uiteindelijk kan bereiken? Ik dacht dat er destijds een afspraak was dat VIW per jaar 1000 nieuwe adressen van Vlamingen in het buitenland zou verzamelen. Klopt dat en is dat cijfer gehaald?

Ik zal misschien een beetje van de oude stempel zijn, maar voor mij is publieksdiplomatie toch een vrij wazig concept. Hoe ver staat het met de Vlaamse publieksdiplomatie? In welke mate wordt VIW concreet ingeschakeld?

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, minister-president, ik heb ook heel positieve ervaringen met Vlamingen in de Wereld. Is er eigenlijk een formeel samenwerkingsakkoord of een geschreven afsprakennota over wat de Vlaamse Regering verwacht van VIW en omgekeerd?

Ik verwijst naar een concreet dossier over de ondersteuning van het onderwijs voor kinderen van expats. Die mensen hebben heel wat vragen over de leerplicht en over het aanbod in het buitenland. Ik heb de minister van Onderwijs daarover bevraagd. Hij zegt dat er informatie is maar dat ze onvoldoende wordt doorgegeven. Als dat inderdaad zo is, zou het interessant zijn dat de hele Vlaamse Regering – alle beleidsdomeinen dus – eens onderzoekt welke rol VIW kan spelen ten aanzien van expats.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, het is niet mijn bedoeling om een omzendbrief te maken omdat ik ervan uitga dat het niet onmiddellijk nodig is. Zowel in de beleidsnota als in de beleidsbrief heb ik heel duidelijk de samenwerking met VIW beklemd. Die communicatie is heel duidelijk gebeurd naar onze vertegenwoordigers. De vereniging is trouwens zeer vertrouwd met het Vlaams diplomatiek korps. Mijns inziens hoeft een omzendbrief dus niet omdat er een goede samenwerking is.

Er werd ook gevraagd of er op basis van de federale omzendbrief zomaar adressen kunnen worden overgemaakt. Mijnheer Van Overmeire, ik denk dat dat een terechte vraag is. VIW zelf moet er met de nodige omzichtigheid mee omgaan. Als er een vraag wordt gesteld, moet men geval per geval onderzoeken hoe men daarop zal reageren. Ik ga ervan uit dat het al zeer positief is dat men op het federale niveau de toegevoegde waarde van de expatorganisatie

Vlamingen in de Wereld erkent. Maar ik plan dus niet onmiddellijk een omzendbrief omdat het volgens mij niet hoeft.

Er is al verwezen naar de geschiedenis van VIW. VIW is nu zeer dynamisch. VIW heeft zeer goede relaties met onze vertegenwoordigers en met de verschillende Vlaamse regeringen ontwikkeld.

Ik som kort op welke activiteiten ter ondersteuning van het Vlaams buitenlands beleid van VIW in de toekomst verwacht mogen worden. In landen en regio's waar Vlaanderen een eigen vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering heeft, verleent VIW op vraag van de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering of op eigen initiatief ondersteuning aan activiteiten die door deze vertegenwoordigers worden ontplooid in het kader van publieksdiplomatie. VIW wordt ingeschakeld bij het organiseren van ontmoetingen tussen Vlaamse beleidsverantwoordelijken op missie in het buitenland, en de Vlamingen die in het land of de stad in kwestie leven en werken. VIW informeert zijn ledenbestand maximaal over de internationaal relevante aspecten van het beleid van de Vlaamse Regering. VIW zal op zijn website in doorverwijzingen voorzien naar alle relevante websites van de Vlaamse overheid en naar Vlaanderen in Actie (ViA) in het bijzonder. VIW schakelt desgevraagd zijn ledenbestand in als barometer voor de wijze waarop Vlaanderen in het buitenland wordt gepercipieerd. Dat is de zogenaamde 'barometerfunctie' waarover we in het verleden al gesproken hebben. VIW draagt met zijn activiteiten bij aan de realisatie van de doelstellingen van ViA.

In mijn beleidsbrief 2011 heb ik herhaald dat de samenwerking met VIW ook in 2011 wordt voortgezet op basis van al de opgesomde elementen. In de loop van volgend jaar zullen concrete initiatieven worden ontwikkeld die passen binnen de eerder genoemde activiteiten. In dit verband is het niet ondenkbaar dat succesvolle samenwerkingsinitiatieven uit het verleden gewoonweg zullen worden voortgezet, bijvoorbeeld voor wat betreft de samenwerking tussen de Vlaamse diplomatieke vertegenwoordigers en VIW in de organisatie van 11 julirecepties.

Een ander voorbeeld betreft de inschakeling van VIW in de voorbereiding van zendingen. Zo heeft VIW ook meegeholpen aan het voorbereiden van mijn zending naar Californië eerder dit jaar. Er zijn goede voorbeelden te geven van een zeer goede inbreng van de vereniging. Wij kunnen dus op die manier verder samenwerken met VIW.

Wij werken samen met VIW, maar het is geen enkel probleem om ook met andere organisaties samen te werken. Deze organisatie is natuurlijk wat specifiek en koesteren wij zeer omdat het gaat over expats in het buitenland.

De heer Van Overmeire vroeg naar de wederkerigheid. Ik heb al gezegd dat het overmaken van lijsten niet evident is. Je moet met enige voorzichtigheid respect voor de privacy aan de dag leggen. Ik ga ervan uit dat men geval per geval, als er een federale vraag of een vraag van federale diplomaten komt, nagaat wat men kan doen.

Mevrouw Poleyn, met de bevoegdheid die we hebben, proberen we alles wat met het buitenland gebeurt, te stroomlijnen. Anders riskeert het één kakofonie te worden.

De statuten van de vereniging VIW zijn aangepast. In de statuten wordt nu expliciet vermeld dat VIW ingeschakeld zal worden in het buitenlands beleid van Vlaanderen.

Wat de publieksdiplomatie betreft, mogen we het natuurlijk niet laten verwateren en moeten de resultaten en de targets duidelijk zijn. Ik ben ervan overtuigd dat, als we naast de klassieke diplomatie ook alle andere actoren inschakelen, dit kan bijdragen tot onze diplomatieke positie. Hoe we dat kunnen doen en met welke middelen, hangt natuurlijk ook af van land tot land. Ik ben bijvoorbeeld nog niet zo lang geleden naar Sint-Petersburg geweest. Wat mijn voorgangers daar gedaan hebben, is eigenlijk fantastisch. Vlaanderen heeft er de beiaard gefinancierd. De klokken met alle namen erop, hangen daar nog. Met zulke inspanningen kan

men daar een plaats bemachtigen. Ook in de Hermitage is er een Rubenszaal die door ons is geschilderd.

Ik denk dat men in die richting het verschil kan maken. In Sint-Petersburg is dat schitterend gelukt, maar ook op andere plaatsen in de wereld moeten wij met onze rijke geschiedenis en met onze cultuur aanwezig zijn. Dat wordt trouwens ook, meer dan in het verleden, belangrijk. Als men alleen maar het economische en het puur diplomatieke benadrukt, dan is dat een beetje eng. Als men er andere facetten zoals bijvoorbeeld het culturele bij betreft, dan ontstaat een rijker debat met een grotere diepgang dat economische contacten en afspraken positief kan beïnvloeden.

Ik begrijp en deel uw bezorgdheid dat het niet zo breed mag zijn dat men met alles bezig is, zonder concrete doelstellingen en zonder resultaten.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister-president, ik noteer dat u het niet onmiddellijk nodig vindt om een initiatief te nemen, vooral vanuit een positieve ervaring uit het verleden. Er is een goede samenwerking met VIW, er is een goede wisselwerking tussen de diplomatieke afvaardiging en VIW. U zegt dat VIW zeker en vast een belangrijk element blijft, naast andere elementen, om onze diplomatieke positie te vrijwaren.

Ik meen dat er vanuit VIW wel de nodige signalen zullen komen, als dat nodig zou zijn. Ik ben ervan overtuigd dat die dan zullen worden opgevangen.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister-president, het is dus uw standpunt dat samenwerking tussen VIW en de federale diplomatie op ad-hocbasis van land tot land gebeurt en dat we niet moeten evolueren in de richting van een ‘nationaal’ samenwerkingsakkoord tussen de federale diplomatie en VIW? Men moet op het terrein nagaan hoe men dit het best doet. Heb ik het zo goed begrepen?

Minister-president Kris Peeters: Daarom heb ik het gewijzigde artikel 6 aangehaald. Ik herhaal nog eens dat het expliciet vermeldt dat VIW wordt ingeschakeld in het buitenlands beleid van Vlaanderen. Ik denk dat dat normaal is. Ik denk ook dat het wijs is om op ad-hocbasis samen te werken met het federale diplomatieke korps als dit tot een win-winsituatie leidt.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Voorzitter, minister-president, onze fractie wil uw pleidooi voor een internationaal cultuurbeleid zeker ondersteunen. Dat is een vraag die we zeer vaak krijgen van ambassadeurs en vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering als we op werkbezoek gaan: “Doe meer met de cultuurproducten. Vlaanderen heeft zo’n rijk cultureel verleden en dit kan zo ondersteunend werken bij buitenlandse economische delegaties.” In het verleden werd die kapstok veel te weinig gebruikt. Het kan rendabel zijn voor de toekomst.

De heer Marc Hendrickx: Minister-president, de statutaire verankering – waar ik geen weet van had – kan inderdaad een garantie zijn om in de toekomst die samenwerking nog performanter en steviger te maken.

Minister-president Kris Peeters: De goedkeuring van de aangepaste statuten door de raad van bestuur dateert van 17 juni 2010.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■